

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001184

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-03-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фурман Оксана Миколаївна

2. Oksana Furman

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Поліпарадигмальність іншомовних дискурсів

Дата захисту: 01-04-2024

Спеціальність за освітою: 0305 Мова і література (англійська)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 4920

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.01, 16.01.33

Тема дисертації:

1. Мультимодальні засоби актуалізації превентива в текстах малої форми (на матеріалі англомовних ресурсів на тематику COVID-19)

2. Multimodal Means of Prevention Actualization in Short Texts (a Case Study of the English-Language COVID-19 Resources)

Реферат:

1. Роботу присвячено вербальним та невербальним засобам актуалізації превентива в текстах малої форми з урахуванням структурно-функційних та комунікативно-прагматичних параметрів в площині кінесики, такесики й проксемики. Корпус англомовних ресурсів, присвячених COVID-19, сформовано шляхом суцільної вибірки на основі електронних періодичних видань, вебсайтів медичних установ, центрів та спілок, громадських та адміністративних організацій, закладів освіти, соціальних мереж “Facebook”, “Instagram”, “Twitter”, “Pinterest”. Результати аналізу дають підстави стверджувати, що англомовні тексти малої форми на тематику COVID-19 характеризуються мультимодальністю, що свідчить про співіснування множинних семіотичних ресурсів вербальної та невербальної природи (піктограм, ідеограм (математичних символів, цифр, амперсандів, хештегів), типографічних знаків, логотипів, емблем, мап, таблиць, діаграм, графіків, схем, світлин, зображень ілюстративного характеру, емотиконів, додаткових графічних засобів (стрілок, ліній),

специфічних графічних символів (галочок, хрестиків)) в єдиній текстовій канві. Установлено, що досліджувані тексти містять широкий спектр мультимодальних засобів актуалізації превентива, комунікативно-прагматична природа якого репрезентована вербальними та невербальними засобами у формі застереження, прохання, поради, вимоги, наказу, рекомендації, заборони, інформування адресатів щодо необхідності профілактичних заходів задля ефективних методів лікування чи уникнення інфікування COVID-19. На підставі досліджуваного корпусу виявлено, що диференційними ознаками текстів малої форми медичної тематики є інформаційна насиченість, стислість, лаконічність, персуазивність, структурна цілісність, ресурсна гетерогенність, графічна компресія. У рамках досліджуваного матеріалу виокремлено тексти, які мають заголовок; заголовок та підзаголовок; які не мають ні заголовку, ні підзаголовку. Спостережено, що англійські тексти малої форми на тематику COVID-19 варіативні та насичені знаками різних семіотичних систем, у т. ч. й невербальними з множинними варіаціями їх розміщення на сторінці. За структурною ознакою диференційовано п'ять типів текстів: гетерографічні, піктографічні, вербально-залежні, ілюстративні, графічно-схематичні. За локативною ознакою у досліджуваному корпусі виокремлено тексти з вертикально-лінійною, горизонтально-лінійною, змішаною (вертикально-горизонтальною), круговою, симетричною та асиметричною локацією компонентів на сторінці. Чітке структурування контенту досліджуваних текстів досягається завдяки блоковій репрезентації інформації. Дослідження засвідчує, що превентив актуалізовано вербальними засобами, переважно дієсловами у формі наказового способу стверджувальної або ж заперечної форми, що репрезентують алгоритми правильних дій, або ж навпаки, інструкції заборонного характеру для уникнення інфікування вірусом. Виявлено, що серед невербальних складників досліджуваних текстів ключову роль у репрезентації превентивних заходів з метою запобігання поширення коронавірусної хвороби відіграють піктограми, серед яких виокремлено два типи: вербально-залежні (38%) та вербально-незалежні (62%), останні з яких значно превалюють. Аналіз досліджуваних текстів дозволив ідентифікувати три групи піктограм. Виявлено випадки, коли одне й те саме явище, об'єкт чи процес репрезентується серією графічно-синонімічних/антонімічних піктограм. Доведено, що мультимодальним засобом, які формують тексти малої форми, властива поліфункційність, що полягає в полегшенні розуміння змісту повідомлюваного; акцентуванні уваги на ключовому значенні інформації; доповненні; дублюванні; інформуванні за рахунок їх варіативності. Загалом встановлено, що аналізованим текстам малої форми притаманна типова семантика кольорової гами, у якій превалюють сині, зелені, червоні та жовті відтінки. Колір, варіації шрифтів та їх розмір виконують атрактивну та змістовидільну функції в аналізованих текстах. Аналіз ілюстративного матеріалу засвідчив випадки вживання мультимодальних графем, мультимодальних лексем та мультимодальних синтаксичних конструкцій. Виявлено, що кінесичні, такесичні та проксемічні графічні маркери активно залучені до продукування означуваних текстів задля актуалізації семантики превентива. Рекомендоване уникнення тактильних контактів (дотиків, обійм, поцілунків, рукоштовпів тощо) також відображено у текстах малої форми як стратегічно важливий крок запобігання коронавірусу, що передається не лише повітряно-крапельним шляхом, але й внаслідок швидкоплинного торкання. Виокремлено три групи текстів малої форми на позначення проксемічних обмежень: мультимодальні тексти, до складу яких входять виключно невербальні складники; мультимодальні тексти, доповнені одиницями виміру безпечної дистанції; мультимодальні тексти, що поєднують вербальні та невербальні складники, останні з яких превалюють.

2. This research focuses on verbal and non-verbal methods of prevention actualization in short texts accounting for such parameters as structure, function, communication, and pragmatics of body language, communication tactics, and social distance. The corpus of English-language resources used in this research has been gathered by continually sampling electronic periodicals, websites of medical institutions, unions, and centers, public and administrative organizations, educational institutions, and popular social networks such as Facebook, Instagram, Twitter, and Pinterest on the topic of COVID-19. The analysis results suggest that English-language short texts on the topic of COVID-19 are characterized by the multimodal semiotic resources, both verbal and non-verbal. These resources include pictograms, ideograms (such as mathematical symbols, numbers, hashtags, and ampersands), typographic signs, logos, emblems, maps, tables, charts, graphs, diagrams, photographs, illustrative images,

emoticons, additional graphic means (such as arrows and lines), and specific graphic symbols (such as ticks and crosses), all coexisting in a single textual canvas. The texts under analysis contain a variety of verbal and non-verbal means of prevention actualization, such as warning, request, advice, requirement, order, recommendation or prohibition. Their communicative and pragmatic aim is to inform the audience about the importance of preventive measures to effectively treat or avoid COVID-19 infection. After analyzing a corpus of medical texts, it was determined that short medical texts possess such differentiating features as information density, succinctness, persuasiveness, structural coherence, varied resources, and graphical compression. Within the research the texts can also be categorized into those that have a title, heading, and subheading, and those that lack them. It has been noticed that English-language short texts on the topic of COVID-19 contain a variety of signs from different semiotic systems, including non-verbal ones with different placements on the page. Based on their structure, these texts can be classified into five types: heterographic, pictographic, verbally dependent, illustrative, graphic, and schematic. Depending on the location or placement of text components, the corpus under study contains texts that are vertically-linear, horizontally-linear, mixed (vertical-horizontal), circular, symmetrical, and asymmetrical. Clear structuring of the content in these texts is achieved through block representation of information. According to the study, prevention is actualized by verbal actualization means, particularly by using verbs in the imperative mood, either in affirmative or negative form, which represent algorithms of correct actions or prohibitive instructions to avoid infection. It has been discovered that pictograms play a crucial role in representing preventive measures to stop the spread of coronavirus disease. These pictograms can be categorized into two types: verbally dependent (38%) and verbally independent (62%), with the latter being more prevalent. The analysis of the studied texts has helped to identify three groups of pictograms. The research reveals that, in some cases, the same phenomenon, object, or process is represented by a series of graphically synonymous/antonymous pictograms. It has been proven that short texts that use various multimodal means of communication, such as images and text, are multifunctional. They help readers understand the message, focus on key information, supplement the text, and provide information through their variability. The analyzed short texts are often characterized by the use of certain colors, such as blue, green, red, and yellow, as well as different fonts and sizes that serve an attractive and meaningful function. The analysis of the illustrative material has shown that they often use a combination of linguistic and non-linguistic signs, such as multimodal graphemes, multimodal lexemes, and multimodal syntactic constructions. It has been discovered that kinetic, taciturn, and proxemic graphic markers play an active role in conveying the semantics of the preventive. The recommended way to prevent the spread of coronavirus is by avoiding tactile contact such as touching, hugging, kissing, shaking hands, etc. This is not only transmitted through the airborne droplets but also through fleeting touch. There are three different types of short texts that refer to proxemic constraints. The first type is multimodal texts that only include non-verbal components such as drawings of real and imaginary events or objects, and photographic evidence of certain processes, phenomena, and actions. The second type is multimodal texts that provide units of measuring safe distance. The third type is multimodal texts that combine both verbal and non-verbal components, where the non-verbal components are prevalent.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Фурман О. М. Диференційні ознаки сучасних англомовних текстів малої форми. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського: науковий журнал. Серія «Філологія. Журналістика». 2021. Том 32 (71). № 2. Ч. 1. С. 230–236.
- 2. Фурман О. М. Засоби візуалізації дистантних позицій при COVID-19 в англомовних масмедійних текстах малої форми. Науковий вісник гуманітарного ун-ту. Серія «Філологія». 2023. № 62. С. 15–21.
- 3. Фурман О. М. Трактуння мультимодальності у сучасних лінгвістичних студіях. Нова філологія: зб. наук. пр. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2021. № 82. С. 315–320.
- 4. Фурман О. М. Архітектоніка і семантика складників англомовних масмедійних медичних текстів малої форми на тематику COVID-19. Science and Education. A New Dimension. Philology. 2021. IX (76). Issue: 260. Budapest, P. 23–26.
- 5. Фурман О. М. Актуалізація семантики превентива в період пандемії в англомовних масмедійних медичних текстах. Сучасна філологія: тенденції та пріоритети розвитку. Одеса: Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень», 2021. С. 98–101.
- 6. Фурман О. М. Вербальні та невербальні засоби репрезентації COVID-19 в англомовних масмедійних інфографічних текстах. Актуальні проблеми іншомовної комунікації: лінгвістичні, методичні та соціально-психологічні аспекти: зб. матеріалів IV Всеукраїнської наук.-метод. інтернет-конференції Луцьк, 2021. С. 227–231.
- 7. Фурман О. М. Графічна синонімія у сучасних англомовних мультимодальних масмедійних медичних текстах на тематику COVID-19. Актуальні проблеми міжкультурної комунікації: зб. матеріалів I Міжнародної наук.-практ. конференції. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2022. С. 97–101.
- 8. Фурман О. М. Засоби репрезентації семантики превентива в англомовних медичних текстах малої форми. Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конференції. Рівне, 2021. С. 119–124.
- 9. Фурман О. М. Засоби субституції графем у термінології COVID-19. Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: матеріали XVII Міжнародній наук.-практ. конференції аспірантів і студентів», 16–17 травня 2023 року). Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. С. 314–317.
- 10. Фурман О. М. Ключові підходи до дослідження піктограм (на матеріалі англомовних масмедійних медичних текстів малої форми). Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: матеріали XV Міжнародної наук.-практ. конференції аспірантів і студентів. Луцьк, 2021. С. 667–670.
- 11. Фурман О. М. Піктограми як ключові семіотичні ресурси масмедійних медичних текстів малої форми на тематику COVID-19. International scientific and practical conference «Philological Sciences and Translation Studies: European Potential»: conference proceedings. Wloclawek: Baltija Publishing, 2021. P. 170–174.
- 12. Фурман О. М. Роль графічних засобів у сучасних англомовних масмедійних текстах на тематику COVID-19. Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи: матеріали X Всеукраїнської наук.-практ. конференції молодих науковців (19 травня 2023 р.) / упоряд.: М. Рожило, Н. Шульська. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. С. 241–244.
- 13. Фурман О. М. Симбіоз вербальних та невербальних засобів в англомовних масмедійних текстах малої форми на тематику COVID-19. Взаємодія журналістики, реклами та PR у сучасному медійному просторі: матеріали Міжнародної наук. конф. в м. Ченстохова (Республіка Польща), 12–13 жовтня 2022 р. С. 42–46.
- 14. Фурман О. М. Типи англомовних масмедійних текстів на тематику COVID-19. Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: матеріали XVI Міжнародної наук.-практ. конференції студентів, аспірантів та молодих вчених. Луцьк, 2022. С. 386–388.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарук Лариса Леонідівна
2. Larysa L. Makaruk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8988-2753

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тараненко Лариса Іванівна
2. Larysa I. Taranenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4533-9986

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кащишин Наталія Євгенівна

2. Nataliya Y. Kashchyshyn

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0005-4685

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенюк Тетяна Петрівна

2. Tetiana P. Semeniuk

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6832-0551

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коляда Еліна Калениківна

2. Elina K. Koliada

Кваліфікація: к.філол.н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5437-1320

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Крисанова Тетяна Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Крисанова Тетяна Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ліповська-Маковецька Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна